

Pántlikázás

Örülni kell, ha pénz áll a hához. Egyik szemünk nevet is, mert másfél milliárd nagy pénz, ha tisztán fejlesztésre fordítható. Márpedig Szeged arról híres, hogy az önkormányzatiság éve alatt sem adósozott el, s itt van mit fejleszteni. Másik szemünk azonban sír.

Könnyezünk, mert e rendkívüli bevétel úgy érkezett, hogy a város vezetői a demokrácia legalapvetőbb szabályait is áthágták. Például e többletbevételről „elfelejtettek” beszámolni a képviselőknek, az összeget tudatosan kihagyták az idei költségvetésből. Azért is zokoghatunk, mert ez a pénz még meg sem volt, de már több mint a felét elköltötték. Igaz, nem külső, hanem belső hitelfölvétel törlesztésére. A „folyó kiadások finanszírozására” ugyanis 70 milliót „kölcsönvettek” a lakásalapból. Ezt pótolni a másfél milliárdból szeretnék. A példa egy érvrendszer hamisságára is rávilágít. Mert ugye arra hivatkoztak a város vezetői, hogy azért nem hozták a képviselők tudomására a másfél milliárd „megszerzését”, nehogy azok felelőtlenül, működési kiadásokra, mondjuk a közoktatás színvonalának megőrzésére költsek. Most „felelős” városvezetők döntéseinek eredményeként forgácsolódhat szét a másfél milliárd.

A milliárd maradéka fejlesztési célokat szolgálhat, de a pénz pántlikázása már elkezdődött. Annak ellenére, hogy a közgyűlés még egyetlen döntést sem hozott arról: mi legyen az ölnkbe pottyant másfél milliárdal.

Újszászi Ilona

Adósság, fejlesztés

● Munkatársunktól
A „talált pénznek” egy nagyváros önkormányzata is örül. Mint ismert: az állami vállalatok gazdasági társaságokká alakulásakor a vagyonmérlegben fel-tüntetett értékben az önkormányzatot megilleti e cégek által használt belterületi földek ellenértéke. Az állam privatizációs szervezeteitől így vagy úgy behajtott készpénz vagy részvénycsomag felhasználásáról mindenhol másképpen döntenek.

Kecskemét még februárban 93 millió forint készpénz kapott az állam privatizációs szervezetétől – mint mondják – „a Vektor Rt. általános tevékenységének köszönhetően”. De még további 140 millió forintra számítanak. Mindkét összeg szerepel az idei költségvetésben, a „talált pénzt” nem kezelik külön alapként. A készpénzt hasznosabbnak tartják, mint a részvényt. Idén 1 milliárd 116 millió forintot költenek beruházásokra. A leglátványosabb: az ének-zenei általános és szakközépiskola új épülete és a városközpont

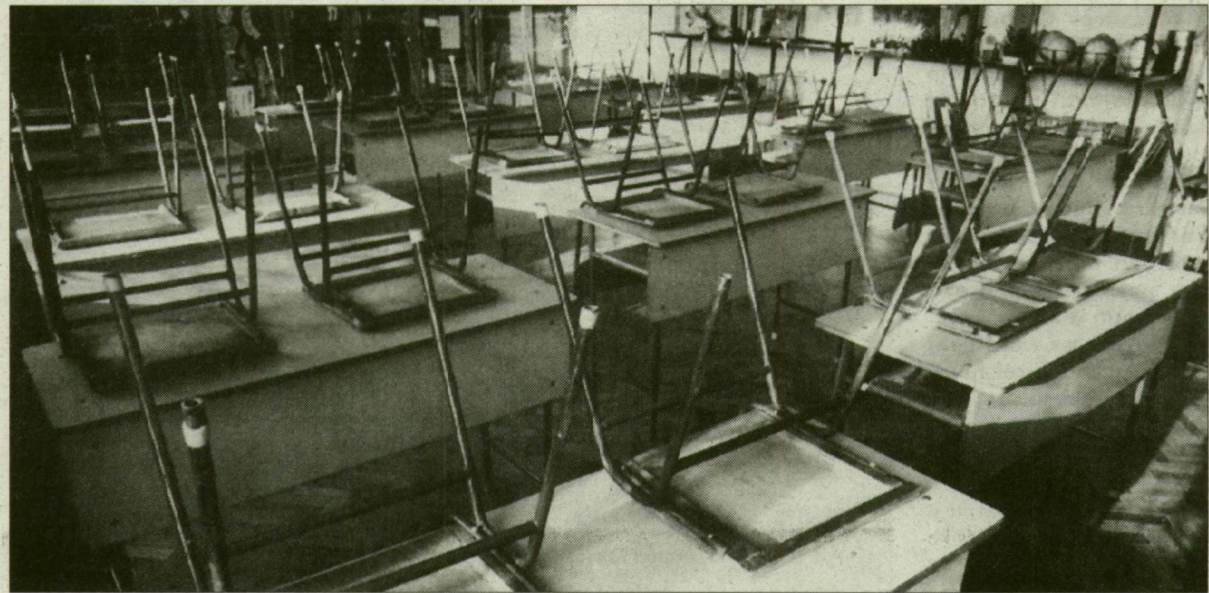
úthálózatának átépítése. A lakásalapból 177 millió forintot a folyó kiadások fedezésére fordítottak. Ezt – a közgyűlés döntése értelmében – 1998-99-ben vissza kell pótolni.

A dunaujvárosi önkormányzat nem készpénznek, hanem 2 milliárd 348 millió forint névértékű részvénynek örül. A dunaujvárosi vasmű részvényeit egyelőre nem dobják piacra, mert a cég erősödik, a részvények értéke nő. Dunaujvárosban az idén 750 millió forint jut fejlesztésre. Ennek forrásai: az iparügyi és egyéb adók. A legnagyobb beruházást a pentelei úthálózat korszerűsítése és a biológiai szennyvíztisztító telep építésének elkezdése jelenti. A lakásalap gyarapodik, de nem nyúlnak hozzá, csak a lakástörvényben foglaltak szerint.

Perre ment Miskolc önkormányzata. Az ÁPV Rt.-től 400 millió forint névértékű részvényt követel. Most – más önkormányzatok példájából tanulva – a peren kívüli egyezséget is elfogadják, csak pénzt lássanak. Mivel nem tudják, mekkora lesz az összeg, az idei költségvetésbe se be építették.

● Milliárdok városfejlesztésre?

Pénzügyi csiki-csuki

Több mint 300 szakkör szűnt meg a szegedi iskolákban az elvonások miatt. (Fotó: Révész Róbert)

Szeged önkormányzatához a belterületi földek megváltásáért az ÁPV Rt.-től készpénzben rendkívüli bevételként 1 milliárd 360 millió forint érkezett. E „talált pénz” felhasználásáról Báshy Gábor alpolgármestert kérdeztük.

● Szeged ölébe pottyant ez a közel másfél milliárd forint. Miért örülünk a rendkívüli bevételnek?

– Ennek az összegnek a tökerésze rendkívüli felhalmozási bevétel. Felhalmozási bevétel ingatlan és telek értékesítésből származhat, s többek között infrastrukturális fejlesztésekre használható. Úgy is, hogy újabb, értékesítésre alkalmas, közművesített területek feltérítésére fordítjuk, amiből további bevétel származhat. Így az önkormányzatot terhelő hitelt sem kell fölvenni. Tulajdonképpen ez a bevétel közvetve a működést, ezen belül például az oktatást is szolgálja. Mert ha a fejlesztésre más forrásunk nem lenne, akkor a működési költségvetést is szűkíteni kellene tenni, vagyis úgy alakítani, hogy több legyen a bevétel, mint a kiadás.

● Másfél hónapja itt a pénz. Mikor dől el, mire használható?

– Ez a júniusi közgyűlés témája lesz.

● Annyi a pénz hiányában elnapolt beruházás! Miért nem sürgősségi

ügy a másfél milliárd sorsa?

– Először arról kell döntenie a közgyűlésnek, miképpen forgassuk vissza a lakásalapból a város folyó kiadásainak fedezésére tavaly felhasznált milliókat. Szerintem e célra fordíthatnánk az ÁPV Rt.-től származó pénz egy részét. A májusi közgyűlés dönt arról, hogy ez a visszapótlás egy vagy két évig tartson. A két éves visszapótlás tűnik célszerűnek, mert ez áll összhangban a lakásalap felhasználhatóságával. Évenként 700 milliót, a következő 3 évben összesen 2 milliárd 100 millió forintot fordíthatnánk lakásgazdálkodásra.

● Valójában a város mennyit „vett kölcsön” a lakásalapból? A legutóbbi közgyűlésen 1,1 milliárd hiányról esett szó...

– Az összeg pontosítva mintegy 700 millió forint.

● A lakásalap elköltése felelőtlen költségek következménye?

– Három ok miatt kellet a lakásalaphoz nyúlni! Az egyik: az önkormányzatot vágyonhasznosítási tervet nem teljesültek. Például minusz 300 millió forintot jelent, hogy a Franciaország még mindig eladó. A másik ok: a múlt évi többletkiadást valamiből finanszírozni kellett!

Ugyanis az önkormányzati ciklus első évében semmiféle olyan takarékosági intézkedés sem történt, ami a '96-

os költségvetésben éreztette volna hatását, pedig látható volt: a központi forráskiesés miatt ez a módszer nem folytatható. Tudatos gazdaságpolitikánk része, hogy időt biztosítsunk a működési egyensúly megteremtésére. A harmadik ok: ennek a 700 milliónak a kisebb részéből befektetés, pontosabban a Heliomed Rt. és a Duna-Tisza Regionális Fejlesztési Társaság lett.

● Az ellenzék rossz lépésnek tartja ezeket a befektetéseket.

– Pedig egyedül a Heliomed Rt. tavalyi nyeresége többszörösen meghaladja az egyszemélyes önkormányzati kft.-k tavalyi veszteségét! A Duna-Tisza Regionális Fejlesztési Társaság is eredményesen gazdálkodik. Tehát ezek hosszútávon jó befektetésnek számítanak. Azt el kell majd eldönteni, hogy ezeket most akarjuk-e kiszípolozni vagy a tőkekoncentrációval, tőkeemeléssel megerősített cég későbbi, jelentős osztlékára számíthatunk. Az a cél, hogy a folyamatosan nyereségesen gazdálkodó cégek osztlékát forgassuk be a működési finanszírozásába.

● Tehát 700 milliót előre föllettek, pedig nem is tudták, miről tudják pótolni?!

– A megyei jogú városok gyakorlata nem egyforma. Van, ahol egyáltalán nem is képeznek lakásalapot. Más-
hol teljes nyugalommal el-

költik, mondván: egyszer majd „visszapótolják”. A Szegeden fölélt lakásalap természetesen visszapótolható lenne más vagyoni műveletekkel is. Akár területeladással, akár a portfólió értékesebb részeit az értékesítésével, akár a működési kiadásokból kiemelve. De most egyik sem célszerű.

● Az 1,36 milliárd maradékát mire költené a gazdasági alpolgármester?

– Ha a közgyűlés eldöntötte, hogy a lakásalapba ebben az évben 300 vagy 700 millió forintot pótol, akkor kiderül, mennyi pénz marad fejlesztésre. Például a villamosfejlesztési programról már határozott a közgyűlés, vagyis ezt folytatni kell. Egyértelmű, nem csak új utak építésére, hanem a régi utak felújítására is gondolni kell. Elodázhatatlan a városi csatornahálózat fejlesztése és a szennyvíztisztító építésének megkezdése.

● Szeged követeléseinek egészét még nem elégtetted ki az ÁPV Rt. A „pénz-szerző” Vektor Rt. vezérigazgatója március végén azt állította: ebben az évben a város további 200 millió többletbevételi forrásra számíthat...

– Csak éppen valószínűleg már nem készpénzben, hanem kétes értékű részvények formájában. Ebből Szegeden nem indulhat látványos fejlesztési program!

Újszászi Ilona

Ötlebörze

A 1,36 milliárd forintnyi többletbevétel hírére a szegedi polgármesteri hivatalban összeállították az fejlesztési igények listáját. Látható: ennek a pénznek ezer helye lenne! Az „ötletjegyzék” végén álló összeg több mint tízszer akkora, mint ami erre a célra a város kasszájában marad.

Megnézték és összeírták az évek óta létező projekteket, továbbá a város hosszú távú fejlesztési programjában, illetve az elmúlt 6 év közgyűlésein és bizottsági ülésein megfogalmazott igényeket és az evidens követelményeket. Ebből keletkezett „a városüzemeltetési fejlesztések költség-előirányzatainak 1996-tól 1999-ig szóló ütemezése” című, alább ismertetett javaslat.

A vízgazdálkodás fejlesztése akár 3,4 milliárdot is elfogyasztana. Ide sorolandó a szennyvíztisztító telep (2,8 milliárd forint); az újszegedi főgyűjtő csatorna (300); a Derkovits fasori gyűjtőcsatorna (60); a Holt-Maros rehabilitációja (200), a Szent István téri víztorny felújítása (50 millió forint).

Útépítésre összesen 5,4 milliárd forintot lehetne költeni. Így például: a belvárosi Tisza-híd felújítása (38 millió forint); a Szabadkai út – Horgosi út csomópont rekonstrukciója (8); a Temesvári körút és az oda csatlakozó utak alkotta csomópontok rekonstrukciója (15); az Algyői út – Téglás utca csomópont átépítése (12); a Béke telepi út (40); a III. körút József Attila sugárút – Kenyérgyári út közötti szakaszának rekonstrukciója, vagyis a Makkosházi – Rókusi körúton autóbüszökből (11 millió), e szakaszon aszfaltszerelés (105 millió), a Vásárhelyi Pál úton útépítés (250 millió); a Rákóczi tér, a Klauzál tér és a Kárász utca burkolata (130); aszfaltszerelés (240); jelzőlámpa fejlesztések és rekonstrukció (32); Nemestakács utca, Pásztor utca, Óz utca, Bánomkert sor (80); kerékpárút fejlesztés (120); a külső nyugati út megépítése a Szabadkai út és a Bajai út között (300 millió); a déli Tisza-híd építése (4,02 milliárd forint).

A közvilágítás korszerűsítése és új mérőhelyek kiépítése 130 millió forintba kerülne.

A tömegközlekedés fejlesztése 1,28 milliárd forintot igényelne. Mondjuk kéne 10 új villamos (900 millió forint), 8 autóbüsz (160), a Zrínyi utcában vágánycsere (30), a 3-as vonal felújítása (50), a villamospályák fenntartása (40), új autóbüszpályaudvar (100 millió forint).

A parképtés elvinne 748 millió forintot. Ebből a Mátyás tér 30, a Stefánia 70, a lakótelepi közparkok 160, a Széchenyi tér 65, a Népliget 80, az utcai sorfák rekonstrukciója 60, a külső városrészek közparkjai 40, a Honvéd, a Bartók, a Lechner, a Kálvária tér rekonstrukciója 120, a Szent György tér 22, a Dugonics tér 22, a Búvár tó és környéke 34, a Partfürdő 45 millió forintot emésztene föl.

Az „ötletbörze” végeredménye: 10,87 milliárd forint. Ha minden tervből valóság lenne, akkor idén 1,07; jövőre 2,19; 1998-ban 3,93; végül 1999-ben 3,67 milliárd forint „fejlesztési alapra” lenne szüksége Szegednek.

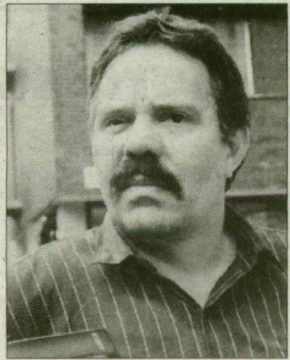
Ember (és képviselő) legyen a talpán, aki a majdnem egyformán fontos igények között bölcsen rangsorolni tud!

Ü. I.

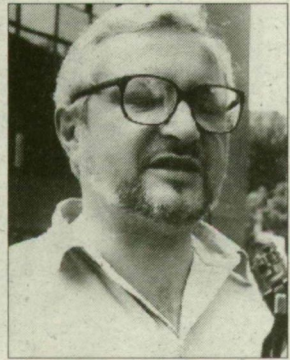
Ön mire költené a másfél milliárdot?

Molnár Sándor (szobafestő): Egy részét elsősorban szünyog- és kullancsirtásra, mert arra most nagyon nagy szükség van. Egyébként hosszútávú beruházásokat kellene megvalósítani belőle, mondjuk meg lehetne sürgetni a régi híd felújítását, mert csigalassúsággal dolgoznak most a munkások. S mindenképpen meg kellene kezdeni a lakásfelújításokat, Tarjánban a házak hőszigetelése finoman szólva is pocskék.

Sinkó János (munkavédelmi előadó): Főleg az úthálózat javítására és fejlesztésére kellene fordítani az összeget, mert erre más forrás úgysem akadna. Helyesen tartom az elkerülő út ötletét, így a város forgalom nem a városon zúgna keresztül. S ugyanakkor az útjavítással Szeged is vonzóbbá válna, hiszen jelenleg a városban lépten nyomon találkozik turistákkal, akik szintén ugrálnak át a gödrök fölé.

Dr. Balogh Tibor (főiskolai tanár): Az oktatásügyre fordítanám, mint a leginkább finanszírozandó területre. Eddig csak a szlogeneket hangoztatták, a közép- és felsőfokú oktatás rendbetétele pedig nem kezdődött meg. Az általános iskolák létszámcsökkentését természetesen nem kell visszacsinálni, hiszen tény, hogy csökken a tanulók létszáma, s középiskolákban, egyetemeken sokszor nagyobb létszámú csoportot oktatnak a tanárok, mint általános iskolákban.

F. T.-né (nyugalmozott kalkulátor): Sok helye volna annak a pénznek. Gondolok itt a szennyvízcsatornaépítésre, az utak javítására, s a köztisztaság fenntartására, a város szépítésére. Természetesen nem maradhatnának ki a beruházások sem, nagy szükség volna lakásépítésre. Ezekkel a problémákkal találkozom én laikusként nap mint nap a városban, de hogy ezek közül melyik lenne a legfontosabb, azt a szakértőknek kell majd eldönteni.

Seffer Ferencné (nyugdíjas védőnő): Utat építenék Baktóban. Ott van a kiskertünk, s látom, az a városrészt annyira el van hanyagolva, hogy a lakók számkivetetteknek érezhetik magukat. Újszegedre mindent kivitték, Baktóban pedig gyakran Trabant helyett biciklivel járok, arról nem is beszélve, hogy buszjáratban sem igen dúskál Baktó. S bár nem csak pénzkérdés, de ennek az összegnek egy részéből talán tisztábbá lehetne végre tenni Szegedet.

Dr. Szabó Lászlóné (pénzügyi előadó): A manapság egyre rosszabb minőségű utak karbantartására és javítására, valamint a város utcáinak tisztán tartására fordítanám a pénz nagyobb részét, hiszen rettenetesen szemetes Szeged. De ebből az óriási összegből mindenképpen támogatnám a kultúrát is, hiszen úgy érzem, hogy a színházat például nagyon magára hagyta az önkormányzat, s ebből a pénzből talán fejlesztésekre is futná.